

DATOS IDENTIFICATIVOS

Traballo fin de máster

Materia	Traballo fin de máster			
Código	P52M182V01307			
Titulación	Master Universitario en Dirección TIC para a defensa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín			
Coordinador/a	Fernández Gavilanes, Milagros			
Profesorado	Fernández Gavilanes, Milagros			
Correo-e	mfgavilanes@ cud.uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Elaboración e defensa dun traballo, individual, orixinal e de suficiente nivel e complexidade, no que o alumno aplique os coñecementos adquiridos durante o desenvolvemento do máster. A temática do traballo poderá ser proposta polo alumno/a ou definida polo seu titor académico e, en calquera caso, deberá estar relacionada cos contidos do máster, ben co seu módulo común, ben co módulo de especialidade que o estudante seleccione.</p> <p>A súa definición e contidos están explicados de forma máis extensa na normativa para a realización do Traballo Fin de Máster aprobada na Comisión Académica de Máster (CAM) e ratificada na Xunta de Centro, cuxo contido se pode consultar en web do Centro Universitario da Defensa, no apartado dedicado ao Máster DIRETIC.</p>			

Competencias

Código	
A6	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
A7	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A8	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A9	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
A10	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B1	CG1 - Posuír coñecementos avanzados e altamente especializados e demostrar unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos tratados nas diferentes áreas de estudo.
B2	CG2 - Integrar e aplicar os coñecementos adquiridos, e posuír capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou definidas de forma imprecisa, incluíndo contextos de carácter multidisciplinar relacionados co seu ámbito de estudo.
B4	CG4 - Ser un/unha profesional comprometido/a coa calidade, cos prazos e coa adecuación das solucións, non só no exercicio da profesión senón tamén no ámbito social, incluíndo un compromiso coa sustentabilidade económica, ética e ambiental.
B6	CG6 - Ser capaz de tomar decisións en contornas caracterizadas pola complexidade e incerteza, avaliando as distintas alternativas existentes co obxectivo de seleccionar aquela cuxo resultado esperado sexa máis favorable, xestionando adecuadamente o risco asociado á decisión.
C11	CE11 - Elaborar, presentar e defender publicamente diante dun tribunal un traballo individual e orixinal no que se sintetizen as competencias adquiridas nos ensinamentos do máster.

D1	CT1 - Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.
D4	CT4 - Capacidade de comunicación oral e escrita de coñecementos.
D5	CT5 - Aprendizaxe e traballo autónomos.
D6	CT6 - Manexar apropiadamente recursos de información.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
RA1. Ser capaz de elaborar un traballo individual e orixinal no que se sintetizen as competencias adquiridas nos ensinos do máster.	A6 A7 A8 A9 A10 B1 B2 B4 B6 C11 D1 D4 D5 D6
RA2. Presentar e defender publicamente o traballo realizado ante un tribunal universitario.	A6 A7 A8 A9 A10 B1 B2 B4 B6 C11 D1 D4 D5 D6
RA3. Demostrar o grao de coñecemento, comprensión e manexo das ferramentas básicas da práctica profesional no ámbito da dirección e xestión TIC e seguridade da información.	A6 A7 A8 A9 A10 B1 B2 B6 C11

Contidos

Tema

Elaboración e defensa dun traballo, no que o/a estudante integre e aplique os coñecementos adquiridos durante o desenvolvemento do máster. A temática do traballo deberá estar relacionada cos contidos abordados previamente nunha ou varias materias do programa, ben do módulo común, ben da intensificación que o alumno/a curse. Deste xeito, os traballos poden corresponder a algún dos seguintes perfís temáticos:

1) Xestión e dirección: Estudos técnicos, organizativos e/ou económicos relativos a equipos, sistemas, servizos, etc., que traten calquera dos aspectos de deseño, planificación, xestión e/ou explotación de sistemas TIC, incluíndo os aspectos de xestión da seguridade.

2) Técnico: Traballos de natureza teórico/práctica, computacional ou experimental, relacionados con calquera dos aspectos tecnolóxicos abordados no programa de máster, tanto do ámbito dos sistemas de telecomunicacións, como dos sistemas de información ou a seguridade.

Os contidos de cada traballo definiránse en propostas individuais formuladas por alumnos ou ben ofertadas por profesores-directores, tal e como recolle o artigo 10 da normativa para a realización do Traballo Fin de Máster. Cada traballo terá un contido diferente.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	1	0	1
Traballo tutelado	9	140	149

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado diante dun tribunal o contido do traballo tutelado.
Traballo tutelado	Traballo titorizado por un ou varios directores, no que o/a estudante integre e aplique os coñecementos adquiridos durante o desenvolvemento do máster. A temática do traballo deberá estar relacionada cos contidos abordados previamente nunha ou varias materias do programa, ben do módulo común, ben da intensificación que o alumno/a curse.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O traballo tutelado do TFM leva a realización de reunións de titorización tanto na fase a distancia como na presencial, se é posible, con carácter periódico. Ditas reunións permitirán a correcta orientación e seguimento do traballo realizado polo/a estudante.
Presentación	De face a preparar a defensa do traballo tutelado de TFM diante dun tribunal, realizaranse reunións de preparación da defensa do mesmo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Exposición do TFM por parte do alumnado, de maneira individual. A través da presentación pódense avaliar coñecementos, habilidades e actitudes.	30	A6 B1 C11 D1 A7 B2 D4 A8 B4 D5 A9 B6 D6 A10
Traballo tutelado	Texto ou documento elaborado sobre o tema asignado de TFM que debe redactarse seguindo unhas normas establecidas de estilo e lonxitude. Permite avaliar as habilidades, os coñecementos e, en menor medida, as actitudes do alumno/a.	70	A6 B1 C11 D1 A7 B2 D4 A8 B4 D5 A9 B6 D6 A10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Será necesario obter polo menos o 50% da calificación para superar a materia.

No caso de que o alumno non consiga aprobar a materia na convocatoria ordinaria, terá dereito a unha segunda oportunidade de avaliación (convocatoria extraordinaria) nas datas establecidas para ese efecto pola Comisión Académica de Máster. A avaliación da convocatoria extraordinaria realizarase en modalidade a distancia, e nela o alumno terá a

oportunidade de volver entregar a memoria do seu traballo e realizar (mediante videoconferencia) a presentación de leste, sendo o peso de cada actividade na nota final, e o mínimo requirido para superar a materia os indicados anteriormente para a convocatoria ordinaria.

En caso de outorgar unha cualificación final de suspenso, o tribunal de avaliación achegará un informe coas recomendacións oportunas ao estudante e aos directores para a mellora do traballo nunha posterior avaliación

COMPROMISO ÉTICO:

Tal como indica a normativa vixente, o TFM debe ser un traballo individual e orixinal. Debido a isto, non poderán presentarse como tales traballos realizados por terceiros, ou cuxo contido reproduza directamente, nunha porcentaxe significativa, traballos realizados por terceiros ou polo propio o estudante en calquera outra materia de calquera titulación ou universidade. En caso de detectarse este tipo de comportamento penalizarase ao alumno facendo que a súa cualificación na acta para a convocatoria sexa de suspenso 0.0.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

UNED, **¿Cómo presentar trabajos académicos?**, https://www2.uned.es/biblioteca/guia_rapida/presentacion_trabajos.htm,
Biblioteca universitaria de la Universidad de Málaga, **Cómo elaborar un trabajo de investigación**,
<http://www.uma.es/ficha.php?id=74604>,

Biblioteca de la Universidad Carlos III de Madrid, **Cómo citar bibliografía: UNES-ISO 690**,
https://www.uc3m.es/ss/Satellite/Biblioteca/es/TextoMixta/1371213659392/Como_citar_bibliografia; UNE,

Biblioteca de la Universidad de Alcalá., **Uso ético de la información**,
http://www3.uah.es/bibliotecaformacion/BECO/plagio/1_qu_es_el_plagio.html,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

O alumno/a debe superar con éxito as restantes materias do programa (incluídas as da especialidade que elixa) antes de proceder á defensa do TFM.

A elaboración e defensa do TFM poderá realizarse en castelán ou en galego, a elección do alumno/a. Ademais destes, permitirase a elaboración e defensa do TFM en inglés a aqueles alumnos/as que así o desexen e acrediten posuír un nivel equivalente ao B2 do Marco Común Europeo de Referencia para as linguas.

A avaliación do TFM (tanto da memoria como da presentación e defensa) levará a cabo por parte dun tribunal nomeado pola Comisión Académica do Máster e constituído por profesorado do programa e/ou profesionais alleos ao mesmo que desenvolvan o seu traballo no ámbito temático do máster.

Recoméndase consultar a Normativa de Traballo de Fin de Máster, na que se especifican outros aspectos de interese sobre a matriculación, natureza da proposta, mecanismos de depósito e avaliación do traballo, etc.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS:

a) Cambios en metodoloxías e actividades docentes: as actividades formativas que o alumno/a debe desenvolver durante o seu TFM son principalmente a realización dun traballo titorizado e a presentación deste diante dun tribunal. Ambas actividades poderanse desenvolver sen dificultade en modalidade a distancia de ser necesario, mediante o uso de ferramentas telemáticas (aula virtual, videoconferencia).

b) Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías): desenvolveranse usando medios telemáticos tales como o

correo electrónico, titorías virtuais por videoconferencia, etc.

c) Modificacións dos contidos a impartir: non proceden.

d) Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe: non se considera necesario incluír bibliografía adicional.

e) Outras modificacións: non se consideran necesarias.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Tanto a entrega do traballo realizado polo alumno/a, como a súa presentación diante do tribunal, poderíanse desenvolver sen dificultade en modalidade a distancia de ser necesario, mediante o uso de ferramentas telemáticas (aula virtual, videoconferencia).
